

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра педагогіки та психології

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОЇ,
ПСИХОКОРЕКЦІЙНОЇ ТА ПСИХОРЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ**
(назва навчальної дисципліни)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки

магістрів
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності

053 Психологія
(код і найменування спеціальності)

2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та методика психотерапевтичної, психокорекційної та психореабілітаційної роботи» Спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми магістр для здобувачів вищої освіти V курсу.

Розробник: Самойлов О. Є., доктор педагогічних наук, професор кафедри.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 01

Зав. кафедри

(підпис)

О. Є. Самойлов
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «28» серпня 2020 року

Гарант освітньої програми

(підпис)

О. Є. Самойлов
(прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2020 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання	українська	українська
Передумови вивчення навчальної дисципліни	ОДЗ 1. 01 «Методологічні та теоретичні проблеми наукового пізнання в галузі психологічної науки»	ОДЗ 1. 01 «Методологічні та теоретичні проблеми наукового пізнання в галузі психологічної науки»
Курс	V	V
Семестр	I	I
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	3	3
Годин на аудиторне вивчення	52	12
Годин на самостійне вивчення	68	108
Форма підсумкового контролю	залік	залік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Організація та методика психотерапевтичної, психокорекційної та психореабілітаційної роботи» належить до циклу загальної підготовки згідно навчального плану підготовки магістрів.

Метою викладання навчальної дисципліни є підвищення загальної професійної культури спеціаліста рівня магістр та формування його психологічної готовності, як до подання реальної консультативної, корекційної, реабілітаційної та психотерапевтичної допомоги, так і оволодіння основами змістовного та кваліфікованого викладання дисциплін цієї спрямованості.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з основними принципами, цілями та завданнями психокорекційної роботи;
- набути практичних навичок щодо, використання ефективних знарядь психологічної допомоги, що дозволить, в разі потреби, поєднувати запропоновані кожним методом парадигмальні моделі психологічної допомоги, або відступати від них і самостійно осмислювати проблемну ситуацію в цілісності та системності;
- формувати здатність діяти на основі етичних міркувань, дотримуватись професійної етики, використовувати набуті педагогічні та методичні знання викладання у вищій школі, налагоджувати та підтримувати контакти з учнями та представниками інших професійних груп і фахових спільнот, організовувати процес навчання і ефективно взаємодіяти в ході його розвитку з представниками інших культур та релігійних конфесій.

2. Компетентності та заплановані результати навчання.

Навчальна дисципліна «Організація та методика психотерапевтичної, психокорекційної та психореабілітаційної роботи» забезпечує набуття здобувачами освіти цілого ряду **компетентностей**.

Компетентності, що формуються:

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), проводити їх в індивідуальному порядку та у груповій роботі, оцінювати якість.

СПРН 4. Здійснювати психотерапевтичні, корекційні та реабілітаційні заходи спрямовані на формування навичок психологічного захисту у громадян у кризових ситуаціях.

Після вивчення курсу «Організація та методика психотерапевтичної, психокорекційної та психореабілітаційної роботи» студенти повинні **зна-**
ти:

- особливості індивідуальної та групової форм психокорекції;
- основні поняття, необхідні для сучасного наукового тлумачення отриманого емпіричного матеріалу.
- методи, методики та конкретні технології організації психотерапевтичної допомоги.
- можливості та межі застосування: отриманих знань, стосовно методів, методик, технологій, принципів та знарядь організації пізнання; напрацьованих навичок їх застосування при розв'язанні проблемних ситуацій та набутих практичних вмінь адекватно переносити ці навички на розв'язання усвідомлених ними самими проблем.

Уміти:

- самостійно надавати психотерапевтичну допомогу в повному обсязі використовуючи потенціал надбаної в процесі навчання в магістратурі професійної компетенції.
- самостійно планувати, складати психокорекційні програми і стратегію організації психотерапевтичної допомоги та об'єктивно оцінювати її результат.

– організувати процес навчання студентів, планувати та проводити з ними семінарські та практичні заняття.

2. Зміст програми навчальної дисципліни.

Змістовний модуль 1. Раціональна психотерапія.

Тема 1. Загальні положення. Предмет, завдання та метод раціональної психотерапії. Суб'єктивна картина психічного стану. Переконливість формальної логіки. Техніка раціональної психотерапії.

Предмет, завдання та метод раціональної психотерапії. Галузі практичної психології. Зміст та завдання практичної психології. Суб'єктивна картина психічного стану. Переконливість формальної логіки. Техніка раціональної психотерапії. Загальна класифікація методів практичної психології. Методи психодіагностики. Методи психоконсультації. Методи психокорекції. Методи психотерапії.

Тема 2. Психологічна проблема як об'єкт практичної психології. Етапи роботи з психологічною проблемою

Поняття про психологічну проблему. Класифікація психологічних проблем. Етапи роботи з психологічною проблемою. Підготовчий етап психологічної роботи. Вивчення запиту та збір анамнезу. Аналіз соціальних умов життя дитини. Постановка проблеми. Психодіагностичний етап: складання програми та проведення психодіагностичного обстеження. Корекційно-розвивальний етап: Підготовка програми та проведення психокорекційної роботи. Аналіз результатів психологічної роботи. Поняття про вторинну психодіагностику.

Змістовний модуль 2. Сугестивна психотерапія.

Тема 3. Гіпноз як вид психотерапії. Природа гіпноза. Навіювання. Рапорт. Проби на чутливість до навіювання. Розуміння гіпнозу як психічного стану та гіпнотичного впливу на психіку Ф. А. Месмером (месмерізм, магнетізм, флюїди). Розуміння гіпнозу як введення в психічний стан роз-

слаблення (сну) Дж. Брейдом. В. І. Бехтерев та розуміння ним гіпнозу як штучно викликаного стану пасивності, що забезпечує пригнічуючу дію навіювання. Навіювання як засіб впливу шляхом «нав'язування» абресату певного положення без участі його волі та чіткого усвідомлення змісту навіюваної інформації.. Прийоми перевірки чутливості до навіювання: визначення запаху, опора на стіну, поза Ромберга.

Тема 4. Методи впливу та техніка гіпнозування. Метод Фаріа (очарування), метод Брейда-Л'єбо (рука на лоб), метод Бернгейма (пациєнт лежить. Наказ : «Спати!»), метод К. І. Платонова (поглажування).

Тема 5. Нейролінгвістичне програмування.

Поняття НЛП як сукупність методичних прийомів, що дозволяють людині, за допомогою слова, програмувати себе та змінювати власні програми. Мета техніки НЛП – забезпечити доступ до прихованих внутрішніх резервів, вилучити їх з підсвідомості, довести до свідомості та навчити ними користуватися.

Тема 6. Шляхи доступу до внутрішніх психічних процесів несвідомого. Поняття «предикатів мовлення» та «домінуючої модальності». Вміння розпізнати домінуючу модальність. Стратегія поведінки клієнта. Завдання психотерапевта.

Тема 7. Методи та техніки НЛП.

Метод «ЯКІР». метод «ПОМАХ». Техніка реалізації. Метод «ЯКІР» як асоціативний зв'язок з пригадуваннями молодості. Використання вербальних та невербальних ключів доступу до несвідомого (предикати мовлення, паттерни очей, позу, вираз обличчя, подих, тонус м'язів. Техніка реалізації. Метод «ПОМАХ» та його основа – вроджене намагання переходити від «неприємного» до «приємного», від «незадоволення» до «задоволення».

Тема 8. Засоби «загострення» та «притуплення» сприймання. Поняття «субмодальності» та «супроводжуючої» модальності. Техніка прийняття рішення. Техніка зміни переконань.

Домінуюча модальність як емоційне переживання того, що сприймається. «субмодальності» (*розмір, контрастність, колір; гучність, тембр, ритм; форма, інтенсивність, температура*), а також «супроводжуючі» модальності (мовленнєві предикати, *що* доповнюють зовнішні ознаки проявлення емоцій). Техніка прийняття рішення. Переконавання як відносне поняття, бо завжди несе в собі долю сумніву.

Змістовний модуль 3. Недерективна психотерапія

Тема 9. 3. Фрейд. Теоретичні засади психоаналізу. Загальна характеристика глибинної психології. Напрямки дослідження психіки, введені З.Фрейдом. Трьохрівнева модель психіки.

Тема 10. Мета психоаналізу як методу психотерапії. Поняття «неврозу». Механізми захисту.

Мета психоаналізу – позбавлення від неврозу (*конфлікту* ІД з ЕГО). Види механізмів захисту: витиснення бажань; спростовування (втеча в фантазію, байдужість до логіки життя); раціоналізація (неусвідомлена спроба виправдати власну абсурдну поведінку); інверсія (підміна бажаного на протилежне); проекція (спроба позбавитись від бажання приписуючи його іншому); заміна (перенесення ворожого імпульса на менш загрозливий об'єкт, або на себе); ізоляція (вилучення загрозливої частини ситуації з психічної сфери); регресія (повернення на ранній примітивний рівень реагування заради виправдання власних вчинків: дитяча впертість, покусування нігтів); сублимація (трансформація придушених бажань в соціально бажані форми поведінки: творчість, мистецтво, суспільна діяльність, активність або у ві сні, помилки, особливості забування, обмовки, жарти, каламбури, вільні асоціації).

Тема 11. Етика спілкування аналітика з пацієнтом. Метод психоаналізу. Поняття «дериватів». Послідовність аналізу дериватів.

Метод психоаналізу як метод знаходження витоків неврозу шляхом інтерпретації дериватів (спонтанної вербальної продукції): вільних асоціацій (висловлювань будь якої думки, що прийшла в голову) сно-

видінь; опорів (захисту таємних думок, небажання говорити про власну проблему: сором, провина, привождність); перенесень, або трансферів (перенесень на сучасну особу відношення до значущої особи, що сформувалося в ранньому дитинстві; помилкових дій (обмолвок, очиток, очувань).

Послідовність аналізу дериватів: конфронтація (демонстрація наявності феномену); прояснення (означення меж феномену та концентрація на ньому); інтерпретація (переробка неусвідомлених явищ в усвідомлені), ретельна проробка (шлях до розуміння самого себе).

Тема 12. Техніка аналізу дериватів.

Техніка аналізу дериватів – вільні асоціації. Опір: свідомий, передсвідомий та бессвідомий. Аналіз та інтерпретація. Перенесення – це опір пригадуванням – ідентифікація з аналітиком (недоречне відношення: закоханість, улесливість, суперечка), амбівалентне відношення (поєднання протилежних почуттів: любові та ненависті) та позитивне відношення (сприяти розвитку відношення до себе) до сучасного об'єкту, як до когось з минулого.

Тема 13. Діалог психоаналітика та пацієнта. Особистість аналітика. Робочий альянс.

Грамотний аналіз – альтернатива хибному співчуттю. Правильний вибір лінії поведінки:

Тема 14. К. Г. Юнг. Аналітична психологія та психотерапія. Основні положення. Центральне поняття у вченні К. Юнга «індивідуація» - здатність людини до самопізнання шляхом поєднання ЕГО та т. з. «самостю» (цілісністю особистості як єдністю свідомого та бессвідомого). Процес психотерапії, згідно з К. Юнгу, та його стадії: аналітичну, що складається з двох етапів – визнання (звіта про переживання, сновидіння, сприймання малюнків, скульптур, танців) та тлумачення (врахування значення образів) та синтетичну, що також складається з двох етапів – навчання (формування нового розуміння себе, нових звичок, стереотипів по-

ведінки та реагування) та трансформації (здатності самостійно самонавчатись та самовдосконалюватись).

Тема 15. Аналітичний етап психотерапії. Основні поняття.

Поняття інтроверсія (інтерес до власного внутрішнього світу, та генерація власних ідей); та екстраверсія (інтерес до зовнішнього світу, та встановлення соціальних зв'язків). Компенсаторна функція бессвідомого – зміст свідомості в перевернутому виді. (екстраверт в безсвідомому є інтровертом).

Поняття «архетип» та «символ». Абстрактні структури психіки, що організують та спрямовують розвиток людини, формування її «Я», впливають на взаємодію з зовнішнім середовищем. Поняття «колективне бессвідоме». Поняття «стратифікація». Прошарована побудова структури особистості: – персона (особистість) – архетип конформності (соціальна роль, здатність самовиражатися в суспільстві). Верхній прошарок особистісного свідомого; Я – центр свідомості, відповідає за зв'язок з бессвідомим, глибинний прошарок особистісного свідомого; тінь (двійник «Я») – центр бессвідомого, енергія інстинктів, виток творчості, надає можливості отримати матеріал, недосяжний для персони та «Я». Верхній прошарок індивідуального бессвідомого.

Тема 16. Синтетичний етап психотерапії. Засновники методу психосинтезу. Структура особистості по Ассаджіолі. Техніка психосинтезу. Осягання власного істинного «Я» – виявлення або створення поєднуючого центру «Я». Формування та перебудова особистості навколо істинного «Я» або зовнішнього поєднуючого центру.

Тема 17. Структура особистості по Ассаджіолі.

Структура особистості по Ассаджіолі:

- *нижнє позасвідоме* – керує найпростішими формами психічної діяльності; основними потягами та примітивними спонуканнями ; комплексами, які несуть емоційний заряд; кошмарними сновидіннями та фантазмами;

- *середнє позасвідоме* – упорядковує засвоєний досвід, психічні стани, навички;
- *вище позасвідоме* – резерв розвитку особистості. Надихає на творчість та формує засади героїзму, альтруїзму та ін.. вищих почуттів;
- *поле свідомості* – усвідомлений безперервний потік відчуттів, бажань, думок, досяжних спостереженню та аналізу;
- *свідоме «Я»* - центр поля свідомості, або ЄГО;
- *найвище «Я»* - істине, незмінне та незникаюче «Я». Відмінне від свідомого «Я», яке зникає в станах: коми, непритомності, наркоза, гіпноза та ін.

Тема 18.Осягання власного «Я».

Етапи психосинтезу:

- глибинне пізнання своєї особистості (розототожнення себе та комплексів ототожнення себе з: тілом, розумом, почуттям; вибір зразка особистості: пізнання власного Я, яке поєднує нижче і вище Я; відокремлення від себе зовнішнього бажаного ідеального поєднуючого центру Я;
- перебудова особистості навкруги істинного зовнішнього Я, вибір зразка;
- розвиток недостатніх елементів особистості самонавіюванням або систематичним тренуванням;
- побудова цілісної структури особистості на підставі творчого поєднання елементів особистості (синтезу) з метою досягнення гармонії.

Змістовний модуль 4. Трансперсональна свідомість.

Тема 19. С. Гроф. Поняття «трансперсональної свідомості». Трансперсональна свідомість та її прояви. Поняття «синхронність» та «Психосинтез». Бар'єри на шляху проявів трансперсональної свідомості. Поняття «транценденції».

Тема 20. Прояви транценденції.

Базові перинатальні матриці, як глибинні структури позасвідомої психіки, носії інформації про переживання страху народження-смерті і як стадії входження в перинатальну сферу..

Тема 21 . Процес переживання жаху народження.

Дискомфортні переживання, присутні у вигляді неусвідомлених почуттів: неспокою, небезпеки, страху, депресії, провини, втрати життєвої підпори, відсутності перспективи шляхом співвіднесення їх з запропонованими С. Грофом умовами **реалістичного** та **символічного** переживання стадій входження в перинатальну сферу.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістовних модулів і тем	Обсяг у годинах									
	усього	денна форма у тому числі				усього	заочна форма у тому числі			
		л	с/п	лаб	ср		л	с/п	лаб	ср
Змістовний модуль 1. Раціональна психотерапія.										
Тема 1. Загальні положення. Предмет завдання та метод раціональної психотерапії.	2	2				2	2			
Тема 2. Психологічна проблема як об'єкт практичної психології. Етапи роботи з психологічною проблемою	2		2							4
Разом за змістовим модулем 1	4	2	2	-	-	4	2			4
Змістовний модуль 2. Сугестивна психотерапія.										
Тема 2. Гіпноз як вид психотерапії. Природа гапноза. Навіювання. Репорт, Прорби на чутливість до навіювання.	6	2			4	6		2		4
Тема 3. Методи впливу та техніка гіпнозування	8	2			6	8				8
Тема 4. Нейролінгвістичне програмування. Мета психотерапевта.	8	2			6	6				6
Тема 5. Шляхи доступу до внутрішніх психічних процесів несвідомого. Поняття «предикатів мовлення» та «домінуючої модальності». Вміння розпізнавати домінуючу модальність. Стратегія поведінки клієнта. Завдання психотерапевта.	8	2	2		4	8	2			6
Тема 6. Засоби «загострення» та «притуплювання» сприймання. Поняття «субмодальності» та «супровідної» модальності. Техніка прийняття рішення. Техніка зміни	10	2	2		6	6				6

няття «синхронність» та «Психосинтез». Бар'єри на шляху проявів трансперсональної свідомості. Поняття «транценденції».	6	2			4	6				6
Тема 19. Трансперсональні прояви свідомості та логіка здорового глузду. Поняття «хілотропного» та «холотропного» рівнів. Засоби переходу з фізичного рівня на холотропний.	4				4	6				6
Тема 20. Процес переживання жаху народження. Поняття перинатальної матриці. Реалістичні та символічні переживання при усвідомленні ситуації, зафіксованої в пренатальній матриці.	4	2	2			18		2		4
Разом за змістовим модулем 4.	14	4	2		8	18		2		16
Усього годин	120	30	22		68	120	6	6		108

6. Теми лекцій

№	Назва теми	Обсяг у годинах	
		денна форма	заочна форма
1.	Загальні положення. Предмет, завдання та метод раціональної психотерапії. Суб'єктивна картина психічного стану. Переконливість формальної логіки. Техніка раціональної психотерапії.	2	2
2.	Гіпноз як вид психотерапії. Природа гіпноза. Навіювання. Рапорт. Проби на чутливість до навіювання.	2	
3.	Методи впливу та техніка гіпнозування.	2	
4.	Нейролінгвістичне програмування. Вступ. Мета психотерапевта.	2	
5.	Шляхи доступу до внутрішніх психічних процесів бессвідомого. Поняття «предикатів мовлення» та «домінуючої модальності». Вміння розпізнавати домінуючу модальність. Стратегія поведінки клієнта. Завдання психотерапевта.	2	2
6.	Засоби «загострення» та «притуплювання» сприймання. Поняття «субмодальності» та «супровідної» модальності. Техніка прийняття рішення. Техніка зміни переконань.	2	
7.	З.Фрейд. Теоретичні засади психоаналізу. Загальна характеристика глибинної психології. Напрямки дослідження психіки, введені З.Фрейдом. Трьохрівне-	2	

	ва модель психіки.		
8.	Мета психоаналізу як методу психотерапії. Поняття «неврозу». Механізми захисту.	2	2
9.	Етика спілкування аналітика з пацієнтом. Метод психоаналізу. Поняття «деривати». Послідовність аналізу дериватів.	2	
10.	Діалог психоаналітика та пацієнта. Особистість аналітика. Робочий альянс.	2	
11.	К. Г. Юнг. Аналітична психологія та психотерапія. Основні положення.	2	
12.	Структура особистості по Ассаджіолі. Техніка психосинтезу	2	
13.	Осягання власного істинного «Я» – виявлення або створення поєднуючого центру «Я». Формування та перебудова особистості навколо істинного «Я» як зовнішнього поєднуючого центру.	2	
14.	С.Гроф. Поняття «трансперсональної свідомості». Трансперсональна свідомість та її прояви. Поняття «синхронність» та «Психосинтез». Бар'єри на шляху проявів трансперсональної свідомості. Поняття «транценденції».	2	
15.	Процес переживання жаху народження. Поняття перинатальної матриці. Реалістичні та символічні переживання при усвідомленні ситуації, зафіксованої в пренатальній матриці.	2	
Усього годин		30	6

7. Теми практичних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах	
		денна форма	заочна форма
1	Психологічна проблема як об'єкт практичної психології. Етапи роботи з психологічною проблемою.	2	
2	Шляхи доступу до внутрішніх психічних процесів бессвідомого. Поняття «предикатів мовлення» та «домінуючої модальності». Вміння розпізнати домінуючу модальність. Стратегія поведінки клієнта. Завдання психотерапевта.	2	2
3	Засоби «загострення» та «притуплення» сприймання. Поняття «субмодальності» та «супроводжуючої» модальності. Техніка прийняття рішення. Техніка зміни переконань.	2	

4	Методи та техніки НЛП. Метод «ЯКІР». Техніка реалізації; метод «ПОМАХ». Техніка реалізації.	2	
5	Техніка аналізу дериватів.	2	
6	Діалог психоаналітика та пацієнта. Особистість аналітика. Робочий альянс.	2	
7	Аналітичний етап психотерапії. Основні поняття.	2	
8	Синтетичний етап психотерапії.	2	
9	Структура особистості по Ассаджіолі.	2	
10	Осягання власного «Я».	2	2
11	Процес переживання жаху народження. Поняття перинатальної матриці. Реалістичні та символічні переживання при усвідомленні ситуації, зафіксованої в пренатальній матриці.	2	2
Усього годин		22	6

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна проблема як об'єкт практичної психології. Етапи роботи з психологічною проблемою.		4
2	Гіпноз як вид психотерапії. Природа гіпноза. Навіювання. Рапорт. Проби на чутливість до навіювання.	4	4
3	Методи впливу та техніка гіпнотизування.	6	8
4	Нейролінгвістичне програмування. Вступ. Мета психотерапевта.	6	6
5	Шляхи доступу до внутрішніх психічних процесів несвідомого. Поняття «предикатів мовлення» та «домінуючої модальності». Вміння розпізнавати домінуючу модальність. Стратегія поведінки клієнта. Завдання психотерапевта.	4	6
6	Засоби «загострення» та «притуплювання» сприймання. Поняття «субмодальності» та «супровідної» модальності. Техніка прийняття рішення. Техніка зміни переконань.	6	6
7	Методи та техніки НЛП. Метод «ЯКІР». Техніка реалізації; метод «помах». Техніка реалізації.		4
8	З.Фрейд. Теоретичні засади психоаналізу. Загальна характеристика глибинної психології. Напрямки дослідження психіки, введені З.Фрейдом. Трьохрівнева модель психіки.		4

9	Мета психоаналізу як методу психотерапії. Поняття «неврозу». Механізми захисту.	6	6
10	Етика спілкування аналітика з пацієнтом. Метод психоаналізу. Поняття «деривати». Послідовність аналізу дериватів.	4	6
11	Техніка аналізу дериватів.	4	6
12	Діалог психоаналітика та пацієнта. Особистість аналітика. Робочий альянс.	4	6
13	К. Г. Юнг. Аналітична психологія та психотерапія. Основні положення.	4	4
14	Аналітичний етап психотерапії. Основні поняття.	4	6
15	Синтетичний етап психотерапії. Засновники методу психосинтезу.	4	6
16	Структура особистості по Ассаджіолі. Техніка психосинтезу.	4	6
17	Осягання власного істинного «Я» – виявлення або створення поєднуючого центру «Я». Формування та перебудова особистості навколо істинного «Я» як зовнішнього поєднуючого центру.		4
18	С. Гроф. Поняття «трансперсональної свідомості». Трансперсональна свідомість та її прояви. Поняття «синхронність» та «Психосинтез». Бар'єри на шляху проявів трансперсональної свідомості. Поняття «транценденції».	4	6
19	Трансперсональні прояви відомості та логіка здорового глузду. Поняття «хілотропного» та «холотропного» рівнів. Засоби переходу з фізичного рівня на холотропний.	4	6
20	Процес переживання жаху народження. Поняття перинатальної матриці. Реалістичні та символічні переживання при усвідомленні ситуації, зафіксованої в пренатальній матриці.		4
Усього годин		68	108

9. Методи навчання

За джерелом знань:

Словесні: лекція (інформаційна, проблемна. З елементами бесіди, з розбором конкретних ситуацій), навчальна дискусія.

Наочні: ілюстрування, спостереження, тощо.

Практичні: вправи різних типів, ситуативне модулювання.

Репродуктивні: відтворення.

За логікою розвитку змісту: дедуктивні, індуктивні, конкретизації.

За стимулюванням та мотивацією навчання: дискусії (пізнавальні, навчальні), аналіз виробничих ситуацій, імітаційні вправи, рольове та ігрове моделювання.

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

ПРН 4 – лекція; моделювання психологічного експерименту, виконання психодіагностичних завдань, зокрема, психологічних тестів; виконання психологічних завдань, вправи, групові дискусії, дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси; спостереження, презентація;

ПРН 5 – лекція (інформаційна, проблемна, з елементами бесіди, з розбором конкретних ситуацій); моделювання психологічного експерименту, виконання психодіагностичних завдань, зокрема, психологічних тестів; виконання психологічних завдань, вправи, групові дискусії, дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси; психологічний тренінг; презентація;

СПРН 4 – лекція (інформаційна, проблемна, з елементами бесіди, з розбором конкретних ситуацій), бесіда, обговорення, навчальна дискусія, інструктаж; вправа, метод проектів, моделювання психологічного експерименту, виконання психодіагностичних завдань, зокрема, психологічних тестів; виконання психологічних завдань, вправи, групові дискусії, дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси спостереження, демонстрація.

10. Методи контролю.

Опитування.

Усний індивідуальний і фронтальний контроль.

Письмовий індивідуальний та фронтальний контроль.

Виконання практичних завдань.

Тестування (закритої та відкритої форм).

Взаємоконтроль.

Самоконтроль: рефлексія, само оцінювання, рецензування.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залік	Сума	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	50	100	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
	2		3	4	2	2	3	2	4	2	2	2	2	2	2	2					

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: поточного(перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу та підсумкового (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 50 балів, з яких – 20 за теоретичні знання (доповіді на практичних заняттях, проходження поточного електронного тестування; - 30 – за практичні заняття (розв’язання практичних ситуацій, виконання практико- орієнтованих завдань).

Шкала оцінювання: національна та ECTS: Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних за-

вдань

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83 – 89	B
	75 - 82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка “5”, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68 – 74	D
	60 - 67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;
- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX
Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням	0 – 34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

Академічна доброчесність. При вивченні навчальної дисципліни «Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти» студент повинен знати, що її викладання ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності *здобувачі освіти* можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

12. Методичне забезпечення

1. Робоча та нормативна програми.
2. Конспекти лекцій з дисципліни.
3. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів.
4. Засоби контролю та самоконтролю.

13 Орієнтовний перелік питань для підготовки до заліку

1. Загальні положення. Предмет, завдання та метод раціональної психотерапії. Суб'єктивна картина психічного стану. Переконливість формальної логіки. Техніка раціональної психотерапії.
2. Гіпноз як вид психотерапії. Природа гіпноза. Навіювання. Рапорт. Проби на чутливість до навіювання.
3. Методи впливу та техніка гіпнозування.
4. Нейролінгвістичне програмування. Вступ. Мета психотерапевта.
5. Шляхи доступу до внутрішніх психічних процесів бессвідомого. Поняття «предикатів мовлення» та «домінуючої модальності». Вміння розпізнавати домінуючу модальність. Стратегія поведінки клієнта. Завдання психотерапевта.
6. Засоби «загострення» та «притуплювання» сприймання. Поняття «субмодальності» та «супровідної» модальності. Техніка прийняття рішення. Техніка зміни переконань.
7. Методи та техніки НЛП. Метод «ЯКІР». Техніка реалізації; метод «помах». Техніка реалізації.
8. З. Фрейд. Теоретичні засади психоаналізу. Загальна характеристика гли-

бинної психології. Напрямки дослідження психіки, введені З.Фрейдом. Трьохрівнева модель психіки.

9. Мета психоаналізу як методу психотерапії. Поняття «неврозу». Механізми захисту.

10. Етика спілкування аналітика з пацієнтом. Метод психоаналізу. Поняття «деривати». Послідовність аналізу дериватів.

11. Техніка аналізу дериватів.

12. Діалог психоаналітика та пацієнта. Особистість аналітика. Робочий альбюм.

13. К. Г. Юнг. Аналітична психологія та психотерапія. Основні положення.

14. Аналітичний етап психотерапії. Основні поняття.

15. Синтетичний етап психотерапії. Засновники методу психосинтезу.

16. Структура особистості по Ассаджіолі. Техніка психосинтезу.

17. Осягання власного істинного «Я» – виявлення або створення поєднуючого центру «Я». Формування та перебудова особистості навколо істинного «Я» як зовнішнього поєднуючого центру.

18. С. Гроф. Поняття «трансперсональної свідомості». Трансперсональна свідомість та її прояви. Поняття «синхронність» та «Психосинтез». Бар'єри на шляху проявів трансперсональної свідомості. Поняття «транценденції».

19. Трансперсональні прояви відомості та логіка здорового глузду. Поняття «хілотропного» та «холотропного» рівнів. Засоби переходу з фізичного рівня на холотропний.

20. Процес переживання жаху народження. Поняття перинатальної матриці. Реалістичні та символічні переживання при усвідомленні ситуації, зафіксованої в пренатальній матриці.

14. Рекомендована література

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості / Бондаренко О. Ф. – Харків: Фоліо, 2005. – 237 с.

2. Бурлачук Л. Ф. Основы психотерапии / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян. – К: Ника-Центр, 2005. – 320 с.

3. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика: учеб. для вузов / Л. Ф. Бурлачук. – СПб : Питер, 2006. – 351 с.
4. Васьківська С. В. Психологічне консультування: Навчальний посібник / С. В. Васьківська. – К: Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
5. Вестбрук Д. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію / Д. Вестбрук, Г. Кеннерлі, Дж. Кірк. – Львів: Свічадо, 2014. – 410 с.
6. Галян І. М. Психодіагностика / І. М. Галян. – К: Академвидав, 2011. – 464 с.
7. Гінгер С. Психотерапія: 100 хибних уявлень або як зробити свій вибір / С. Гінгер. – Львів: Каменяр, 2007. – 150 с.
8. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору: Дж. Герман; пер. з англ. О. Лизак, О. Наконечна, О. Шлапак. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. – 416 с.
9. Гингер С. Гештальт-терапия контакта / С. Грингер, А. Гингер; пер. с фр. Е. В. Просветиной. – СПб: Специальная Литература, 1999. – 287 с.
10. Гринбергер Д. Управление настроением: методы и упражнения / Д. Гринбергер, К. Падески. – СПб: Питер, 2008. – 224 с.
11. Джойс Ф. Гештальт-терапия шаг за шагом: Навыки в гештальт-терапии / Ф. Джойс, Ш. Силлс. – М: Институт Общегуманитарных Исследований, 2010. – 352 с.
12. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К: Центр учбової літератури, 2012. – 424 с.
13. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник/ Н. Ф. Каліна. – К: Академвидав, 2010.– 288 с.
14. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Б. Кузікова.– Суми: ВТД «У», 2006.– 384 с.
15. Кузікова С. Б. Основи психокорекції / С. Б. Кузікова.– К: Академвидав, 2012.– 320 с.
16. Мушкевич М. І. Основи психотерапії: навч. посіб / М. І. Мушкевич, С.

Є. Чагарна. – Луцьк: Вежа-Друк, 2017. – 420 с. – (3-тє).

17. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посіб./ В. М. Петрик, Л. Ф. Компанцева, М. М. Присяжнюк, Є. Д. Скулиш. – К: ЗАТ “ВІ-ПОЛ”, 2011. – 248 с. – (2-ге вид).

18. Практикум із групової психокорекції: підручник / С. Д. Максименко, О. О. Прокоф'єва, О. В. Царькова, О. В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с.

19. Психологія суїциду: посібник; за ред. В. П. Москальця. – К: Академвидав, 2004. – 288 с.

20. Приц А. Д. Психотерапія – нова наука про людину / А. Д. Приц – Львів: Дета, 2009. – 397. с.

21. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика: методики и тесты / Д. Я. Райгородский. – М: Бахрах, 2006. – 672 с.

22. Цимбалюк, І. М. Психологічне консультування та корекція: Модульно-рейтинговий курс: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / І. М. Цимбалюк. – К: Професіонал, 2005. – 656 с.

23. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: навч. посібник / Т. С. Яценко. – К: Вища шк., 2006. – 382 с.

Додаткова література

1. Абрамова Г. С. Практическая психология: учеб. для студ. вузов / Г. С. Абрамова. – изд. 6-е, перераб. и доп. – М: Академический проект, 2001. – 480 с.

2. Анастаси А. Психологическое тестирование: в 2 кн., Кн. 2. / А. Анастаси. – М: Педагогика, 2003. – 318 с.

3. Анастаси А. Психологическое тестирование: в 2 кн., Кн. 1. / А. Анастаси. – М: Педагогика, 2003. – 316 с.

4. Андреева Т. В. Семейная психология: учеб. пособие / Т. В. Андреева. – СПб: Речь, 2004. – 244 с.

5. Ануфриев А. Ф. Психологический диагноз / А. Ф. Ануфриев. – М: Ось-89, 2006. – 192 с.

6. Базисное руководство по психотерапии: современный учебник / под ред. М. М. Решетникова. – СПб: Изд-во Речь, 2013 – 784 с.
7. Виттельс Ф. Фрейд. Его личность, учение и школа / Ф. Виттельс. – Л: Эго, 1991. – 197 с.
8. Джонсон Р. А. Сновидение и фантазии: анализ и использование / Р. А. Джонсон. – К: Ваклер, 2006. – 176 с.
9. Наранхо К. Гештальт- терапия: Отношение и Практика атеоретического эмпиризма / Клаудио Наранхо. – Воронеж: НПО Модэк, 2015. – 304 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
2. <http://hklіb.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М .П. Драгоманова.
3. <http://www.koob.ru/> – електронна бібліотека «Куб».
4. <http://pro.fpkо.ru/post-name/286/> – федерація психологів-консультантів онлайн.
5. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога»

